

PARTENERIATUL ȘCOALĂ-FAMILIE FACTOR IMPORTANT AL SUCCESULUI ȘCOLAR

Profesor învățământ primar: Băcican Codruța
Școala Gimnazială „Virgil Iovănaș” Șofronea, Arad

După cei șapte și, mai nou, șase ani de-acasă, școala are un rol primordial în educația copiilor, alături de familie, dar și de întreaga societate, deoarece educația permanentă presupune o învățare pe tot parcursul vieții. Colaborarea între toți factorii educaționali, în primul rând între școală și familie, este stringentă. Școala nu-și poate realiza pe deplin sarcinile, mai ales cu elevii care rămân în urmă la învățatură, dacă nu cunoaște condițiile familiale de muncă și de viață ale copiilor. Apoi o serie de aspecte ale comportamentului elevilor, absențe, disciplină, mod de reușită la învățatură, nu se pot cunoaște și rezolva în modul cel mai eficient fără contactul cu familia. Părinții nu pot cunoaște pe deplin psihologia copilului lor dacă nu află și modul lui de comportare în condițiile școlare. Activitatea de acasă este o continuare a activității pedagogice de la școală și invers. Întregul proces de educație și mai ales de instrucție se realizează atât la școală, cât și acasă. După cum spunea Maria Montessori, „Copilul care se naște nu intră într-o ambianță naturală, ci într-o civilizație”.

În această lume în permanentă schimbare, părinții, cadrele didactice, comunitatea locală se străduiesc împreună să încurajeze sistemele de îmbunătățire a educației, pentru a-i ajuta pe copii să se dezvolte

Colaborarea dintre familie și școală este un factor esențial în procesul de educare a școlariilor. Numai împreună putem reuși să dăm societății un cetățean pregătit, gata să înfrunte problemele inerente ce apar, capabil să relaționeze, să se integreze în colectivitate, să facă față cerințelor acesteia.

Famiiliile în societatea modernă se confruntă cu solicitări ridicate, cu o competiție crescută pentru obținerea atenției copiilor și, uneori, din dorința de a le oferi siguranța economică, petrec mai puțin timp cu cei mici. Dacă mai există și lipsă de comunicare între școală și familie, situația devine mai complicată. De aceea, școlile încearcă să vină în întâmpinarea părinților prin organizarea unor activități comune, un rol important avându-l lectoratele, deoarece prin intermediul acestora cadrele didactice îi pot îndruma pe părinți, îi pot face să înțeleagă rolul pe care îl are parteneriatul școală-familie în procesul de instruire a copiilor.

Rolul familiei în educația copilului nu se termină la vârsta școlarizării. Este greșită concepția unor părinți de felul: „L-am dat la școală, să-l învețe dascălul”. Școala și dascălul nu pot suplini cu totul lipsa de preocupare a unui părinte. Efortul educativ își găsește eficiența dorită atunci când între cei doi factori, școală și familie, există o conlucrare în interesul comun al educării copilului.

Se constată că unele familii manifestă totală încredere în rolul pe care școala îl are asupra dezvoltării copilului, pe când altele sunt dezinteresate.

Parteneriatele eficiente sunt planificate și implementate cu grijă, personalul școlii trebuie să se instruiască și să ceară la nevoie ajutorul unor specialiști în consiliere școlară, pentru a pune în practică cooptarea părinților. Un prim pas este evaluarea, la începutul anului școlar, a nevoilor, perspectivelor și modelelor părinților, în ceea ce privește implicarea școlară. Această evaluare îl ajută pe cadrul didactic în planificare și în transmiterea mesajului către părinți că le este apreciată opinia și că va fi luată în considerare de către școală.

Parteneriatele dintre școală și familii pot:

- a. ajuta profesorii în munca lor;
- b. perfecționa abilitățile școlare ale elevilor;
- c. îmbunătăți programele de studiu și climatul școlar;
- d. îmbunătăți abilitățile educaționale ale părinților;
- e. dezvolta abilitățile de lideri ale părinților;
- f. conecta familiile cu membrii școlii.

În ceea ce privește relația școală-familie, se impun deschideri oferite părinților privind aspectele școlare, psihopedagogice, pe lângă aspectele medicale, juridice.

În urma unui studiu realizat în SUA – Florida – doamna Bonnie McReynolds a constatat că:

1. indiferent de mediul economic sau cultural al familiei, când părinții sunt parteneri în educația copiilor lor, rezultatele determină performanța elevilor, o mai bună frecvență a școlii, scăderea fenomenului delincvenței;
2. toți părinții doresc cea mai bună educație pentru copiii lor;
3. majoritatea părinților vor să se implice mai mult în educația copiilor lor, dar mulți nu știu cum să procedeze;
4. majoritatea cadrelor didactice simt că implicarea părinților este o parte vitală a succeselor, dar mulți nu știu cum să-i implice pe aceștia;
5. școlile trebuie să încurajeze și să promoveze implicarea părinților;
6. școlile trebuie să-i încurajeze pe părinți să le devină parteneri și să poată lua împreună decizii cu privire la educația copiilor lor.

Conform acestui studiu, părinții se pot implica în calitate de parteneri în educarea elevilor, alături de școală, în următoarele situații:

I. Luarea deciziilor

Dacă până în prezent acest parteneriat școală-familie a fost dezvoltat unilateral, fiind de multe ori considerat „responsabilitatea școlii”, acest lucru trebuie să se schimbe pe viitor. Analizând documentele recente emise în cadrul Consiliului Europei (organizație internațională cu rol important în stabilirea standardelor educaționale internaționale și care influențează major politicile sociale, respectiv educaționale, în cadrul Uniunii Europene) se remarcă o nouă abordare privind dezvoltarea acestui parteneriat. Îi încurajează pe părinți să stabilească țelurile de atins pentru copiii lor și pe cadrele didactice să stabilească obiectivele de realizat mai departe pentru obținerea succesului școlar. Obiectivele sunt precizate la începutul anului școlar și pot fi scrise într-un contract între părinți, cadrele didactice și elevi. Acest contract poate lista responsabilitățile fiecăruia și este semnat de fiecare dintre participanți. Acest tip de contract se constituie ca un sistem de obligații reciproce în cooperarea părinților cu profesorii și implică colaborarea părinților în activitățile școlare, nu numai sub aspect economic, respectiv de a participa, susține și evalua eforturile și acțiunile financiare ale școlii, ci și sub aspect educațional-cultural. Această tendință, prezentă deja în unele țări vest-europene, în cazul societății românești este doar un proiect.

II. Acordarea sprijinului

Părinții își sprijină copiii în multe feluri: le oferă acoperiș, hrană, îmbrăcăminte, protecție, dragoste, dar ei trebuie să-i ajute și cu activitatea la clasă.

- A le arăta copiilor că școala este importantă se poate face în mai multe moduri, dar colaborarea cu școala este cea care duce la obținerea unor rezultate bune în procesul de învățământ. Putem aminti aici lectoratele cu părinții, cu activități practice, pe ateliere de lucru și cu informații cât mai complete după o consultare în prealabil a părinților cu privire la temele de abordat, care i-ar interesa pentru a-și putea ajuta copiii și pentru a fi pe aceeași lungime de undă cu școala. Ideal ar fi să existe la biblioteca școlii materiale pe care părinții le pot consulta, venind astfel în întâmpinarea acestora pentru rezolvarea problemelor ce apar pe parcurs.

- Chiar dacă școala organizează activități frumoase și utile pentru părinți și pentru copiii lor, este posibil ca participanții să nu fie într-un număr foarte mare; atunci ar fi posibil ca, prin inițiativa părinților de a organiza la rândul lor unele activități, să se vadă cu adevărat că acestora le pasă, și ar obliga școala la mai multă deschidere și cooperare.

III. Predarea

- Părinții își pot asuma și rolul de profesori în anumite situații. În primul rând, știm că de la ei copiii au, la intrarea în clasa I, multe cunoștințe generale. Rolul părintelui nu se încheie o dată cu începerea clasei I; în responsabilitatea acestuia intră: stabilirea programului de lucru al elevului și locul pentru teme, cititul împreună cu copilul, convingerea că tema este bine înțeleasă și terminată, discuțiile despre ceea ce s-a întâmplat la școală în timpul zilei.

- Părinții se pot oferi voluntari la activități la care au experiență, pe care le-o pot împărtăși elevilor (de exemplu: cu referire la domeniul în care lucrează). Copiii își văd părinții în acțiune și simt că au și ei o contribuție importantă în comunitatea școlară.

IV. Studiul

Părinții pot colabora cu învățătorii interesându-se în ce mod și ce anume s-a predat. Utile sunt consultațiile cu părinții, în special la clasa I, situații în care cadrele didactice explică noutățile din curriculum, ce obiective se urmăresc, ce modalități de predare se folosesc, ce se așteaptă de la copii. Participarea părinților la astfel de activități îi ajută pe aceștia să fie alături de copii, să-i îndrume pentru a se obține rezultatele așteptate.

V. Comunicarea

- Dacă politica școlii permite părinților, aceștia pot participa la ore oricând.

- Comunicarea constantă, continuă cu părinții, pe parcursul anului școlar, pe teme ca: regulile clasei, așteptările, scopurile îi implică pe aceștia în procesul educațional.

- Părinții sunt informați la ședințele lunare sau în scris în legătură cu acele concepte care sunt de predat, ce trebuie aprofundat, consolidat acasă, tipurile de acțiuni la care pot colabora părinții în perioada următoare.

- Comunicarea dintre părinți și cadre didactice vizează, dar nu se limitează la situația școlară, politica școlii în ceea ce privește elevii, proceduri, activități comunitare, opțiuni educaționale, modalități în care familia poate ajuta școala...

- O modalitate modernă de comunicare, ce poate veni în ajutorul părinților foarte ocupați, poate fi comunicarea prin intermediul email-ului.

- Conform unui studiu pe tema comunicării dintre familie și școală, s-a constatat că este bine ca părinții să fie înștiințați și când copilul are o performanță notabilă. Astfel, familia are oportunitatea de a privi mai încrezătoare informațiile despre școlar și, în urma unei astfel de abordări, este mai receptivă la sugestiile cadrelor didactice.

- „Părinții trebuie să se implice ca profesori, elevi, susținători și avocați ai copilului lor.”
(Bonnie McReynolds)

VI. Constatări:

Colaborarea cu familia trebuie să se concretizeze într-un program comun de activități ale școlii cu aceasta (lectorate cu părinții, ședințe, consultații, vizite la domiciliul elevului, serbări școlare). Părinții trebuie să vadă în noi un prieten, un colaborator, un om adevărat, care-i poate ajuta prin atitudinea nepărtinitoare pe care trebuie să o afișeze.

Așadar, e o sarcină a școlii să identifice situațiile-problemă din familiile copiilor, să dirijeze pe cât este posibil strategiile educative în favoarea elevului și să conștientizeze că relația de colaborare școală-familie este determinantă în educarea copiilor. Educația în familie devine astfel un proces de pregătire pentru viață, prin întâmpinarea și rezolvarea problemelor de viață. În școala noastră ne bazăm pe sprijinul părinților și desfășurăm o sumedenie de activități în parteneriat cu aceștia: una dintre aceste activități s-a numit „STOP BULLYING-VIOLENȚA DISTRUGE, PRIETENIA CONSTRUIEȘTE!”, o activitate prin care am urmărit combaterea violenței în școala noastră. Am avut ca invitați reprezentanți ai Poliției locale, dar și consilierul școlar care le-au vorbit atât micilor școlari, cât și părinților despre importanța menținerii liniștii atât în familie, cât și în societatea în care trăim.

După John Dewey „educația este un proces al vieții, și nu o pregătire pentru viață. Cred că școala trebuie să reprezinte viața actuală, viață tot atât de reală și de vitală pentru copil ca aceea pe care el o duce în familia lui, cu vecinii săi, pe locurile lui de joacă”.

De aceea, prin activitățile noastre comune cu părinții, încercăm să colaborăm cu familia pentru a observa și la elevii noștri schimbări în bine atât din punct de vedere al performanțelor școlare, cât și din cel al implicării active în activitățile ce se desfășoară cu ei.

BIBLIOGRAFIE:

- Claff, Godfrey – Parteneriat școală – familie – comunitate, ghid pentru cadrele didactice, ediția a II-a, E.D.P., R.A., București, 2007;
- Molan, Vasile – Managementul școlar, București, Editura Credis, 2003.